

Kalender.

Søndag den 23. september 2018	Eftermiddag med Inger Thunbo, Brovst om kvindeting og tilbehør i Café Humlum/Struer Golfklub.
Lørdag den 6. oktober 2018	Bustur til Antikmessen Rødekro og Vejen Kunstmuseum.
Tirsdag den 6. november 2018	Aften med Jens Westerlund om sine samlinger i Holstebro Aktivitetscenter.
Tirsdag den 4. december 2018	Julearrangement.
Søndag den 27. januar 2019	Hyggeeftermiddag

Forårs- og efterårsmarked i Vikingskibet.

Antik-, retro- og samlermarked arrangeres i Vikingskibet på Hamar i Norge to gange pr. år, forår og efterår. Vikingskibet er en kæmpehal som blev bygget i 1994 i forbindelse med vinter OL, så der er god plads i den kæmpestore hal. Markedet foregår over to dage, og der er godt gang i handelen.

Næste marked er efterårsmarked den 6. og 7. oktober 2018.

Første gang der blev arrangeret marked var i 1995. Forårsmarked er Norges største indendørsmarked. I år deltog 423 udstillere på marked som foregår over to dage. Vårmarkedet og efterårsmarkedet er en tumleplads for samlere. Sælgerne kommer fra et stort område, sågar Danmark og Sverige. Nogle kører op til 800 km for at lede efter skjulte skatte.

Nogle af sælgerne tager rund og samler lopper, som de så sælger på et af markederne i Vikingskibet.

Ved at kikke på hvad der sælges, så er der et enormt udbud af alt muligt. Dog er der ikke partivarer og rester af tøj m.m. Der er mange gode ting og lidt skrammel. Nogle stande havde også mange danske produkter eks. kongeligt porcelæn, LEGO og Teknobil. Med dårlig norsk kronekurs er det muligt at gøre en rigtig ”god handel”.

Kirsti Storinggaard

FORANTIK

Medlemsblad for Antik-Historisk Selskab

FORANTIK 23

Medlemsblad for Antik-Historisk Selskab

Sølystvej 45, 7620 Lemvig.

Tlf. 3165 1541 E-mail: jens.erik@stigaard.net

Hjemmeside: www.antikhistorie.dk

Tryk: www.reklamika.dk

CVR Nummer 0033556462

Bankforbindelse: Sparekassen Vendsyssel Reg. 9070 Konto 1625349725

MobilePay: 68758

Bestyrelse:

Kasserer: Jens Erik Stigaard, Sølystvej 45, 7620 Lemvig.

Tlf. 3165 1541 Mail: jens.erik@stigaard.net

Sekretær: Nina Bernth-Andersen, Lucernemarken 18, Resen, 7600 Struer.

Tlf. 9786 1911 Mail: iversen_andersen@hotmail.com

Redaktør: Lars Korshøj, Gl. Kirkevej 22, 7400 Herning.

Tlf. 9712 7328 og 6178 7003 Mail: b.l.korshoj@gmail.com

Kirsti Storinggaard, Tornskadevej 18, 7600 Struer.

Tlf. 9785 5051 Mail: kirsti2005@gmail.com

Carsten Bagger Nielsen, Strøget 37 1.-3, 7430 Ikast.

Tlf. 4046 6915 Mail: carsten.bagger@mvb.net

Antik-Historisk Selskab er oprettet maj 2006 på initiativ af en række antikvitetsinteresserede mennesker i Midt- og Vestjylland. I selskabets vedtægter er anført, at selskabets virkeområde primært er det midt- og vestjyske område, og ”Selskabets formål er inden for sit geografiske virkeområde gennem foredrag og kurser samt ved kulturelle og debatskabende arrangementer inden for den folkeoplysende ramme at formidle viden og udveksle erfaringer omkring antikviteter og den kulturhistorie, der er knyttet til disse. Derudover afvikles der ekskursioner med samme formål”.

Nye medlemmer optages i selskabet ved henvendelse til et af bestyrelsens medlemmer. Det årlige kontingent udgør kr. 200.- for et fuldt medlemskab. I forbindelse med et fuldt medlemskab kan også optages associerede medlemmer til halvt kontingent – Associerede medlemmer har ikke stemmeret på generalforsamlingen, men deltager på lige fod med andre i selskabets arrangementer.

FORANTIK: ISSN 1902-5467 (Papir-udgaven)

FORANTIK: ISSN 1902-5483 (Online-udgaven)

Antik-Historisk Selskab indbyder til årets bustur til

Antikmessen i Rødekro og Vejen Kunstmuseum.

Tidspunkt: Lørdag den 6. oktober 2018.

Program:

Kl. 08.00 Opsamling på P-pladsen ved Egekirkegården, Viborgvej 69, Holstebro. Vi kører med Brøchners Biler, Sunds.
Kl. 08.30 Opsamling på P-pladsen ved fordelerringen/ rundkørslen, hvor motortrafikvejen/motorvejen krydser Sundsvej/Viborgvej i Herning.

Pause på rasteplads, hvor vi drikker en kop kaffe/the, medbragt af bestyrelsen.

Kl. 11.00 Vi ankommer til Antikmessen, Brunde Vest 17, Rødekro, som er Danmarks største antikmesse. Se mere på hjemmesiden <https://antikmesse.dk/dk/messer/kunst-antikmesse-rodekro-2018-2/>

Kl. 12.30 Vi spiser frokost, som består af en lækker buffet. Drikkevarer betaler vi selv.

Kl. 14.00 Vi kører fra Rødekro.

Kl. 15.00 Vi ankommer til Vejen Kunstmuseum, Østergade 4, Vejen, hvor vi får en omvisning på en times tid. Hovedvægten vil være på museets fantastiske samling af keramik. Se mere om museet på hjemmesiden <http://www.vejenkunstmuseum.dk/>

Pris: 375 kr. pr. deltager, som betales med MobilePay 68758 eller indsættes i Sparekassen Vendsyssel: Reg.nr. 9070 kontonr. 1625349725 samtidig med tilmeldingen.

Tilmelding: Snarest og senest søndag den 23. september 2018 til

Jens Erik Stigaard, tlf. 31651541, mail: jens.erik@stigaard.net eller

Lars Korshøj, tlf. 97127328/61787003, mail: b.l.korshoj@gmail.com

Billeder fra vores kør-selv-tur til Glasmuseet Ebeltoft den 24. marts 2018, hvor Søren Seebach viste og fortalte om sin samling af designet Holmegaard Glas.

Antik-Historisk Selskab indbyder til en aften med

Jens Westerlund, Fur

som fortæller om og viser eksempler på sin samling af

glas, flasker, legetøj, julepynt, sølvtøj, udklipningsark og meget mere.

Tidspunkt: tirsdag den 6. november 2018 kl. 19.00.

Sted: Holstebro Aktivitetscenter, Danmarksgade 13, Holstebro.

Pris incl. kaffe/te: 60 kr.

Tilmelding: senest søndag den 4. november 2018 til
Lars Korshøj, tlf. 61787003, mail:
b.l.korshoj@gmail.com

Årets julearrangement bliver tirsdag den 4. december 2018.

Reserver allerede nu datoen.

Du vil høre nærmere i god tid inden.

En sammenfatning af forårets billedforedrag : ”Pige med Perleørenring”, malet af Johannes Vermeer 1632 – 1675. Malet i Delft.

Pige med perle af et af kunsthistoriens allermest elskede billeder. Det har en historie som et røvereventyr værdigt og gennemløber den klassiske mytedannelse: først går man så grueligt meget igennem - og så bliver man berømt! Selve billedet: ”Nordens Mona Lisa” har en historie, der er et eventyr værdigt: Det forsvinder i slut 1600 tallet, er borte i ca. 200 år, bliver fundet i slutningen af 1800 tallet af en kunsthandler, Arnoldus Andries de Tombe, der genkender billedet på en kunstauktion i Haag i 1881, det er ramponeret og hårdt medtaget. Det står betegnet med ukendt kunstner - bliver købt for 2 gylden og 30 cents, og han sætter det i stand.

Han dør uden arvinger og testamenterer sin samling i 1902 til den hollandske stat. Det er i dag et af hovedværkerne i Maurithaus i Haag, museet som har tyngdepunkt i det gyldne århundredes samling.

Vi har således kun i godt 100 år haft billedet tilgængeligt for en større publikums kreds, men det er måske et af nederlandske 1600 tals kunstmotiver, som er mest elsket.

Hvad ved vi om billedet: billedet er en tronie/ et øvelsesstykke: Øvelsesstykker er normale værker i samtidige kunstneratelierer. Fotografiet er ikke opfundet. (Et samtidig high light i British Museum er lignende studier fra Leonardos hånd).

En del af fascinationen er lige præcis, at vi uden tvivl ser en reel person, en ung kvinde, men vi ved ikke hvem hun er. Og hvorfor er det så et godt billede?

Hun appellerer til folk ved at virke indtagende, Og hvordan gør hun så det. Vi kigger på billedets opbygning. Fidusen er, at det er et fokuseret motiv.

Harmoni – billedet er i ro. Som beskuer falder du til ro, når du ser dette billede. / Der er masser af små cirkelbevægelser – alting i ansigtet lukker sig om sig selv. Hun drejer om sig selv og turbanen lukker bevægelsen. Et øjeblik ro.

Bevægelse / standset af kroppen og en lodlinie holder figuren på plads i centrum.

Der er lyspåvirkning udefra. Det former ansigtet. Tiden brug af lys kaldes clair obscure – en koncentreret lyskilde, der er med til at forme motivet og sætte en dramatisk effekt i billedet. Vi ser clair obscure effekten tydeligt i de to eksempler fra samtidige Rembrandt og F.Bal.

Claire obscure: Leonardo opfandt teknikken 100 år tidligere ved at lægge en dybbrun baggrund bag hovedmotivet og så ultrafint arbejde motivet op, så der bliver en blød overgang: man kalder det sfumatto – tåget lys -det bliver udviklet yderligere til,

ned. Mindre besøg er lig med mindre salg og det betød færre kræmmere. Det blev tydeligt for enhver, at hvis Stumpemarkedet i Herning skulle overleve, så måtte der ske noget drastisk.

Og det skete så. For to år siden overtog Messecenter Herning arrangementet, hvilket betød masser af reklamer og annoncer, og hvilket igen betød, at folk fik øjnene op for, at der stadig afholdes Stumpemarked to gange om året i Messecenter Herning.

Nedturen var stoppet, og jeg tror på, at vi i løbet af få år igen vil komme op på tidligere års niveau. Der kan stadig sælges lopper og antikviteter i Danmark. Det fik jeg beviset for på Stumpemarkedet 11. november 2017. Her opnåede jeg det bedste salg i mine 16 år som kræmmer. Men så i foråret 2018 løb Stumpemarkedet ind i vejrmæssige problemer. Vi havde haft et koldt og vådt forår, men lige præcis i weekenden den 7.-8. april var vejret skiftet. Solen skinnede og folk skulle i haven. Det kunne ses på besøgstallet, som kun nåede op på 7800 gæster, som kunne besøge cirka 400 stande.

Der er flere af AHS's medlemmer, som har stand på Stumpemarkedet, og tit har jeg da også set en del af foreningens medlemmer besøge markedet. Til de, som aldrig har været der, vil jeg sige: Det er stadigvæk et af Danmarks største og mest spændende loppe- og antikmarkeder. Vil derfor opfordre alle med interesse for kunst og antikviteter til at besøge dette marked. Og i skal afsætte hele dagen. Det tager lang tid at besøge 400-500 stande.

Næste Stumpemarked er lørdag den 27. oktober 2018 klokken 8.00. Håber vi ses.

Carsten Bagger

Stumper blev til lopper og antikviteter.

I 1985 blev der for første gang afholdt Stumpemarked i Messecenter Herning. Dengang var der bare 40 stande og cirka 1000 besøgende, og der blev solgt stumper bestående af reservedele til knallerter og motorcykler. Svend Aage Mortensen fra Ikast havde taget initiativet, og det viste sig at være en god idé for markedet bare voksede år for år.

Der begyndte at komme stande med lopper og antikviteter, og det skulle vise sig,

at netop disse stande fik markedet til at vokse eksplosivt. Den 31. oktober 2009 kunne man afholde Stumpemarked nr. 50, og her var man oppe på 700 stande og 16.000 besøgende. Det var nu et af de største lopper og an-

tikmarkeder i Skandinavien, og der kom opkøbere fra bl.a. Norge, Sverige og Tyskland.

Nogle år tidligere var jeg startet med at have stand på markedet, og jeg tror ikke man på det tidspunkt kunne finde et bedre salgssted i Danmark. Selv om jeg har haft stand bl.a. i Forum, København og Ridehuset, Aarhus, så har Stumpemarkedet i Herning været det sted jeg solgte suverænt mest. Det har altid været forholdsvis dyrt at komme ind på Stumpemarkedet, men det har samtidig betydet, at de som betaler 80 kr. i entré, det er folk som har en interesse for sagerne, og rigtig mange kommer da også for at købe.

Men træerne vokser ikke ind i himlen. Svend Aage Mortensen var kommet langt op i alderen og havde ikke længere kræfterne, der skal bruges på et sådant arrangement. Der blev næsten ikke annonceret / reklameret for markederne, hvilket medførte at besøgstallet raslede ned. Mindre besøg er lig med mindre salg og det betød færre kræmme-

at man lader noget være belyst og noget går væk i mørke – sådan skaber man med belysning og mørke, motiver, der toner frem af det dunkle, og det, man selv ønsker at sløre, lader man synke ned i mørke. Maleren modellerer med lys og skygge, ligeså vel som en skulptør modellerer med leret som masse.

Elisabeth Bal -billedet er et studie i fokuseret lys, hvor vi får fortalt en masse om figuren i motivet gennem teknikken. Det stands-mæssige i dragten: den diskrete velstand. Pels, klædedragt, pibekrave, der ikke mangler noget i omfang (den kunne have siddet på en biskop!) den kniplingsbesatte kysse, (signalerer ægtestand og velstand) fokus på de arbejdssomme hænder, der knapt finder ro til at sidde stille for maleren, handlekraft, beslutsomhed og livsklogskab buldrer ud af dette billede – ingen guld, ingen diamanter, men her sidder en af Amsterdams førende og rigeste kvinder i samtiden. En formue erhvervet på skibsproviantering, handelssejladser og lidt pirateri i mørket, værtshusholder og ejendomsspekulation. Det er ikke en skildring af en handlingslammet kvinde, der sidder til pynt – hun er det, man kunne kalde ”et mandfolk i skørter”, og maleren belyser det vigtigste i billedet ” det kloge hoved” og de ”dygtige hænder”, der lyser op mod baggrunden.

Tilbage til vores egen pige Vi har skrevet om opbygning, men hvad ved vi om farverne? Vi ved, at der er brugt knust lapis lazuli i den blå farve. Det får den blå til at gløde, og kontrastere imod den citrongule. Der er ikke variation i form af mønstre og bevægelser i stoffet, så det er ro i både farver og figur, og farven lyser i sig selv. Det spiller i hvidt i sekvenser i billedet. Igen ro og harmoni. En kilde skriver fra 1908, at perlen og det hvide synes iblandet pulver fra knuste perler. Deraf den bløde tone i det hvide.

Billedet er smukt, fordi Vermeer med afsæt i et ægte studie af en ung pige får skabt et fokuseret portræt i samtidens teknik af en kvinde, der så at sige korresponderer ud over sin egen tid ved sin direkte appel til sine beskuere. Hun kigger os i øjnene og skaber derved bro over de århundreder, der ligger imellem os.

Vi ser ikke en fattig tjenestepige, vi ser ikke en rig pige – vi ser en ung nysgerrig pige, der tillidsfuldt og roligt stirrer os ind i øjnene – og alt materielt bliver overflødig – det er kun hende og os i vores tid, der mødes i det blik, som er et blik fra menneske til menneske.

Han er modig, fordi han tør være forenklende – han renser billedet for overflødige detaljer og gør det mere monumentalt. Han løfter billedet ud af sin samtid og gør det til en samtale mellem to mennesker - os og hende. Vi bliver løftet ud af en

tidsbundethed, som portrættet af den samtidige Elisabeth Baal, er præget af. Vi kigger dybt ind i øjnene, en ung smuk kvinde kigger ud på os, øjet – blikket – et menneske ser os, og vi ser hende. Et psykologisk portræt og dermed moderne individualistisk i sin form, blot i en 1600 tals ramme.

Vermeer: Udviklingen er gået til hans fordel: Han er i dag et nationalt klenodie på linie med Rembrandt: Hvor Rembrandt er mængde – er Vermeer det modsatte. Hans livsspænd er kort, og meget er gået tabt. Begrænsningen i værker har så katapulteret værdien af billederne til uvurderlige.

Han inkarnerer noget unikt nederlandsk i 1600 tallet, et genremaleri som bliver et alternativ til et repræsentativt fyrstemaleri og historiemaleri fra akademierne, som bliver grundlagt lige her i perioden. De kongelige Akademier sætter strikte regler for, hvad man måtte måle, og der var ranglister for motiverne, hvor folkeliv og genrebillede ligger forholdsvis langt nede af listen. Historiske, nationalhistoriske og religiøse motiver lå i top.

Vermeer er selve indbegrebet af et bevidst motivvalg i nederlandsk maleri, i opposition til andre nationalstaters akademier, hvor de ”nye” nederlandske provinser finder deres eget motivkatalog.

1600 tallets Nederland gennemlever fra slut 1500 til slut 1600 en periode, den såkaldte ”Guldalder”. En 100 års periode starter, hvor nederlænderne bliver herrer i eget hus. Fra undertungne provinser under katolske og fremmede konger, til en fredsslutning, hvormed der sker en ny organisering af samfundet, Handel og sejlads med fisk, gods og tekstildistribution, samt oversøiske handelsforbindelser bliver grundlag for enorme pengestrømme. Nederlænderne er med fra Asien til Afrika til Amerika. I slutningen af 1600 er Nederlandene en europæisk stormagt. Baseret på lige omkring 2 mill. mennesker. En ny samfundsgruppe dominerer i det gyldne århundrede. Handels - og søfolk, borgere, fabrikanter. De bringer Nederlandene op i økonomisk verdensklasse. Og den, der betaler gildet, bestemmer menuen! De får en periode, hvor de iscenesætter sig selv, og skildringer af gode dyder: flid, omhu, arbejdssomhed, nøjsomhed – det er det disse nye velhavere ønsker på deres vægge. Dagliglivet i stort og småt – markedspladser, krostuen, den travle købmand, og så en lang række portrætter af den nye dominerende klasse: borgerstand og handelsfolk. Vi har rigtig meget portrætkunst i denne periode af agtværdige borgere.

Den strenge udgave af protestantismen hører til i det nederlandske område: mådehold og arbejdsevne er i højsæde. Rigdommen stikker sit hoved frem, men i neddæmpede former. Man har et fokus i motiver med hjemmet som det vigtigste omdrejningspunkt, for de egenskaber man sætter i højsædet. Bed og arbejde, flid og mådehold. Kvinden er i hjemmet – garant for sammenhængskraft og sociale værdier.

I de to billeder har vi kvinder skildret i hver sin ende af livsbanen. Den gamle garvede mutter, der gjorde det godt og lod sig male med maner og fede kraver, og den sprøde unge pige, på vej til at blive kvinde, men stadig uskyldig og blot nysgerrig på livet.

Nina Bernth-Andersen

Antik Historisk Selskab
Eftermiddagsarrangement søndag den 23. september kl. 14.00
Hos Cafe Humlum, Struer golfklub,
Thagårdvej 16, Humlum, Struer

Inger Thunbo, Brovst fortæller og viser ting fra sin store samling.

”Et kvindeliv set i forhold til kvinders personlige ejendele, sådan som det tog sig ud fra ca. 1900 og frem til 1970.

Inger Thunbo kommer fra Brovst sammen med to gode samarbejdspartnere: Ketty Johansson og Bente Kristensen, som kan supplere og uddybe historierne om de fine gamle ting. Hun samler på tøj og tilbehør der fortæller en historie. Spadsere-dragter, høje sko og kjoler med masser af sving i skørterne har fascineret Inger Thunbo lige siden hun var en lille pige.

Inger Thunbos passion for de gamle ting med historie startede for 25 år siden, hvor hun fandt en spadsere dragt i en genbrugsbutik. Hun begyndte at samle på kjoler, og naturligt blev tasker, sko, smykker og alle de andre ting, som en kvinde havde i sin håndtaske og på toiletbordet også en del af det. Ikke mindst de æsker som mange af tingene oprindeligt har befundet sig i. Tingene fra samlingen bliver vist når hun arrangerer historiske modeshows, og deltager i udstillinger bl. a. på Herregården Bratskov og Saltum Egnessamling.

Deltagelse i arrangementet koster kr. 60,00 inkl. kaffebord

Tilmelding inden 19. september til:

Kirsti E. Storinggaard, mail: kirsti2005@gmail.com, tlf. 53294178

